

LANDBRUKSKONTORET I ASKER OG BÆRUM

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref:
07/16777-2/TEJO

Dato:
11.10.2007

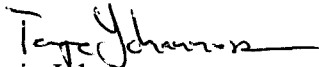
Utkast til lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka) - høringsuttalelse

Saken ble behandlet av Landbruksutvalget i Asker i møte 09.10.07 i Sak 32/07.

Vedlagt oversendes kopi av landbruksutvalgets møtebok i Sak 32/07.

Med hilsen

Anne Karine Garnaas
fagansvarlig landbruk/utmark

Terje Johannessen
skogbrukssjef

Asker Formannskap
Postboks 353

1372 ASKER
Asker kommune
Bygnings- og reguleringsavdelingen

1372 ASKER
Asker kommune v/Rådmannen
Postboks 353

1372 ASKER

Besøksadresse:
Kommunegården
Arnold Haukelands plass 10
1304 SANDVIKA

Postadresse:
1304 Sandvika
E-post:
post@baerum.kommune.no

Org. nr: 973599208
Bank:
Telefon: 67 50 43 72
Faks: 67 50 42 41

M Ø T E B O K

Saksnr. 022007 00020 DIV

Saksbehandler Terje Johannessen

Skogbrukssjef i Asker og Bærum

Landbruksutvalget i Asker

Møte 09.10.07

Sak 32/07

Reg.nr

Tidl.sak

UTKAST TIL LOV OM NATUROMRÅDER I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER (MARKA) – HØRING.

Utkast til ny lov ble sendt på høring 25. juni 2007.

Høringsfristen er satt til 15. november 2007.

Formål

Hensikten med lovutkastet er å sikre grensene for naturkvalitetene i Marka i et langsiktig perspektiv. Formålsparagrafen lyder:

Formålet med loven er å bevare et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og sikre områdets spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

Bakgrunn

Bakgrunnen for lovforslaget er Soria Moria-erklæringen hvor regjeringen gikk inn for å innføre et særskilt lovfestet vern av Oslomarka og andre bymarker.

Miljøverndepartementet har med bakgrunn i denne erklæringen utarbeidet utkast til en egen lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (Marka). Hovedtrekkene i utkastet er utarbeidet i nært samarbeid med Landbruks- og matdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet, som har deltatt i en arbeidsgruppe sammen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus. I tillegg har det vært drøftinger i et kontaktforum med representanter for lokale myndigheter, friluftsliv- og naturvernorganisasjoner, skogbruket og de fastboende. Det har også vært holdt møter med berørte kommuner underveis i arbeidet.

Hovedinnholdet i lovutkastet (sitat fra Miljøverndepartementets høringsnotat)

”Å sikre grensene for og naturkvalitetene i Marka i et langsiktig perspektiv står sentralt i arbeidet med loven. Etter lovutkastet skal grensene fastsettes av Kongen. Dette vil gi klare og langsiktige grenser, som det ikke blir kurant å fravike. Inntil grensen kan fastsettes med hjemmel i ny lov, vil en midlertidig grense bli fastsatt gjennom rikspolitisk bestemmelse etter plan- og bygningsloven. Forslag til slik bestemmelse ble sendt på høring 15. mai 2007.

Som utgangspunkt foreslås det et generelt forbud mot bygge- og anleggstiltak innenfor markagrensen. Forbudet er i lovutkastet utformet som en videreføring av det forbudet som følger av gjeldende kommuneplaner vedtatt etter plan- og bygningsloven. Det betyr at tiltak som gjelder annet enn landbruk, naturvern og friluftsliv som utgangspunkt er

RETT UTSKRIFT

Ty.

forbudt. Bestemmelsen gjelder foran eldre reguleringsplaner og bebyggelsesplaner med rettsvirkning når ny lov trer i kraft. Nye planer kan bare vedtas innenfor nærmere angitte rammer. Dette vil sikre at markaområdene gis et tilstrekkelig og langsiktig vern mot uheldige inngrep.

I lovutkastet foreslås egne bestemmelser med nærmere retningslinjer for etablering av idrettsanlegg og anlegg av løyper og stier. Det kreves tillatelse fra kommunen etter markaloven. For anlegg av større løyper kreves det i tillegg reguleringsplan etter plan- og bygningsloven.

Det foreslås en egen bestemmelse om etablering av offentlig infrastruktur som kraftproduksjonsanlegg, dammer, vannforsyningssystemer, kraftledninger mv. Dette krever dispensasjon fra departementet etter markaloven og reguleringsplan etter plan- og bygningsloven. Unntatt fra kravet til reguleringsplan er kraftproduksjonsanlegg som krever konsesjonsbehandling. Vedlikehold eller utbedring av offentlig infrastruktur kan imidlertid utføres uten tillatelse etter markaloven.

Ut over dette kan bygge- og anleggstiltak bare foretas etter dispensasjon i medhold av markaloven. Loven stenger dermed for reguleringsplaner for andre formål enn idrettsanlegg og større løyper samt offentlig infrastruktur. Det foreslås en egen dispensasjonsbestemmelse med kriterier for dispensasjon, og det kreves ikke dispensasjon fra plan- og bygningsloven i tillegg.

Loven skal legge til rette for en helhetlig og samordnet forvaltning av Marka. Ettersom kommunene fortsatt skal ha betydelig myndighet innenfor sine markagrenser, er det behov for en instans som kan sørge for denne samordningen. En ordning med én fylkesmann som klageinstans vil sikre bred kompetanse og ensartet praksis og gi en kostnadseffektiv løsning uten at et nytt organ etableres. Det foreslås derfor at klager på kommunale vedtak skal avgjøres av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. For å sikre at synspunktene fra den fylkesmannen som er direkte berørt kommer fram, kan vedkommende fylkesmann gi uttalelse i klagesaken.

Dersom en sak krever samordning over kommunegrenser eller nasjonale hensyn tilsier det, kan saken behandles av departementet. Loven har også en adgang for departementet til å utarbeide plan på regionalt nivå etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

På grunn av hensynet til å unngå dobbeltregulering og uklarheter mellom markaloven og andre lover legger Regjeringen opp til at de bestemmelsene i generelle lover som berører marka fortsatt skal gjelde. Bare der det anses å være et særlig behov for justeringer i forhold til gjeldende regler foreslås det særlige bestemmelser i markaloven.

Skogsdriften foreslås fortsatt regulert av skogbruksloven med tilhørende forskrifter. Restriksjonsnivået for skogbruket skal stort sett være det samme som nå, men det vil bli en hjemmel i markaloven for at avgrensede områder kan vernes av hensyn til friluftslivet. I slike områder vil det kunne gis nærmere vernebestemmelser, også om skogsdrift, dersom det er nødvendig av hensyn til friluftslivet. Økonomisk tap skal erstattes etter alminnelige rettsgrunnsetninger.

RETT UTSKRIFT

1-2

Det foreslås egne regler om motorferdsel i utmark samt en hjemmel for å kunne begrense kjøring på private veger i marka. Reglene vil gjelde istedenfor og vil være noe strengere enn gjeldende motorferdsellov med forskrifter.

Det foreslås bestemmelser om tilsyn og kontroll med tilhørende sanksjonsbestemmelser der Statens naturoppsyn gis tilsynsansvar i tillegg til kommunene. For øvrig inneholder lovutkastet bestemmelser om et eget markaråd som kan ivareta en ombudsmannsfunksjon i Marka.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Markaloven viderefører dagens byggeforbud i Marka, men vil likevel gjøre det vanskeligere å få tillatelse til bygging i marka, først og fremst på grunn av at kommunens reguleringsadgang begrenses. Det vil kunne føre til færre søknader om bygging her, mens byggepresset utenfor marka vil kunne øke noe. Loven vil gjelde foran eldre reguleringsplaner og bebyggelsesplaner, noe som betyr at slike planer ikke lenger har rettsvirkning dersom de er i strid med loven, noe som kan føre til økt restriksjonsnivå i regulerte områder i Marka.

Kommunen beholder myndigheten til å behandle søknader, men antas samlet sett ikke å få økt saksmengde. Overføring av klagebehandlingen til Fylkesmannen i Oslo og Akershus gir større ansvar for dette embetet, mens øvrige fylkesmenn avlastes. Statens naturoppsyn gis nye tilsynsoppgaver, som ikke kan løses innenfor dagens ressursrammer. En opprettelse av Markarådet som loven gir adgang til vil utløse et behov for en del ressurser til drift av dette rådet. Loven vil ikke medføre erstatningsansvar for staten, bortsett fra mulig erstatning ved vern av områder som særskilte friluftslivsområder. Dette må vurderes i den enkelte vernesak. Forslaget anses derfor ikke å få vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser.”

Skogbrukssjefens kommentarer

• Klargjøring av landbruksbegrepet, Landbruk Pluss.

En eventuell lov må ha i seg at endringer i landbruket kan skape endrede behov og muligheter for utvikling av gårdsbruk og landbruksarealer (jord og skog). En endring i Landbruk Pluss-begrepet bør automatisk inngå i begrepet ”landbruk” i en eventuell ny Markalov.

• Motorferdsel i utmark. Nytt lovverk på trappene. Forslag til ny Markalov synes ikke å ivareta allerede eksisterende hytter (private) og deres transportbehov i forbindelse med enklere vedlikehold. De fleste av hyttene i marka er positive opplevelseskvaliteter for friluftslivet (hyttene er ofte mål i seg selv) og enkelte representerer leieinntekter for grunneier.

Departementet kan ved forskrift forby/begrense motorferdsel på eksisterende veier i marka. Dersom dette avskjærer bruk av utleiehytter og lignende, kan det få merkbare konsekvenser for grunneierne. I tillegg kan en eventuell forskrift også komme til å begrense grunneiernes muligheter for andre alternativer til ordinær landbruksdrift.

• Vern for å ivareta friluftslivsinteresser. Områder vil trolig bli vernet etter samme lest som områder vernet etter naturvernloven. Det vil sannsynligvis bety landskapsvernområde. Mange i forvaltningen (også grunneiere) oppfatter dette som et vern med langt sterkere

RETT UTSKRIFT
1-9

restriksjoner enn det det er ment å være. Utløser vanligvis ingen erstatning og oppfattes av grunneiere som dypt urettferdig.

- Skogbrukslov. Vern kan komme til å bli brukt i områder hvor man mener skogbruksloven med forskrifter ikke strekker til. Dagens skogbrukslov og forskrifter er nye og er, sammen med frivillig miljøsertifisering, tilstrekkelig for å ivareta friluftinteressene i våre områder. Dårlig etterlevelse av dagens lovverk, sammen med en begrenset kontroll, bør ikke erstattes av et nytt regelverk.

- Saksbehandlingsregler. Vern av områder med formål friluftsliv kan være svært provoserende for grunneiere. Klassisk eksempel på konfliktskaping er vern uten forutgående kontakt med rettighetshaverne. Lovforslaget bærer i seg en negativ holdning til rettighetshavere ("Så vidt mulig bør grunneiere og rettighetshavere underrettes ved brev og gis....."). Til sammenligning har frivillig vern i skogbruket vært en stor suksess.

- Stier og løyper. I § 6 står det at fylkesmannen i Oslo og Akershus kan gi off. myndighet og organisasjoner rett til å anlegge, rydde, merke og preparere stier og løyper i marka. Denne bestemmelsen vil bety en utvidelse av allemannsretten (ekspropriasjon) til også å omfatte retten til anlegg. Hva med de grunneiere som ønsker å tiltrettelegge for friluftsliv i næringsøyemed ?

Asker kommunes nye landbruksplan har i seg en verdivurdering av landbruksarealene som i tillegg til produksjon og infrastruktur også omfatter friluftsliv, biologisk mangfold, kulturvern, vilt, nærhet til skole og kulturlandskap. Hensikten med å utvide verdibegrepet til også å omfatte disse kvalitetene, er at de kan være grunnlag for alternative inntekter for grunneierne.

- Markagrensen. Inntil endelig Markagrense er vedtatt er dagens Markagrense sikret ved kongelig resolusjon 29. juni 2007 – Forskrift om rikspolitisk bestemmelse om midlertidig markagrense for naturområder i Oslo og nærliggende kommuner. Endelig Markagrense bør justeres slik at jordbruksarealene ikke blir liggende i Marka.

Forslag til uttalelse:

Landbruksutvalget i Asker ønsker å ta vare på et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Samtidig skal landbruket i Asker også videreutvikles til en allsidig næring. Dagens nye skogbrukslov med forskrifter, jordlov, ny motorferdsellov sammen med Plan- og bygningslovens bestemmelser, er tilstrekkelig for å ivareta intensjonene i forslaget til ny Markalov.

Forslag til uttalelse fikk ingen stemmer.

Følgende forslag til uttalelse ble fremmet av Tor Kristian Østeby (H):

Landbruksutvalget i Asker ønsker å ta vare på et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Samtidig skal landbruket i Asker også videreutvikles til en allsidig næring. Dagens nye skogbrukslov med forskrifter, jordlov, ny motorferdsellov sammen med Plan- og bygningslovens bestemmelser, tar tilstrekkelig vare på intensjonene i forslaget, uten ny Markalov.

RETT UTSKRIFT

TJ

Forslaget fikk en stemme (Tor Kristian Østeby, H).

Følgende forslag til uttalelse ble fremmet av Rune Aanderaa (AGV):

Landbruksutvalget i Asker ønsker å ta vare på et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og ser nytten av en Markalov for å sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Samtidig skal landbruket i Asker også videreutvikles til en allsidig næring. Asker landbruksutvalg forutsetter at den nye loven gir rom for landbruk Pluss, er skeptisk til omfattende inngrep til idretts- og friluftsmål, samt forutsetter at tap ved eventuelt vern, erstattes.

Forslag til uttalelse ble vedtatt med stemmene til Rune Aanderaa, AGV, Kari Helene Ekerholt, V, Are Øverseth Blomfeldt, SV). Tor Kristian Østeby (H) stemte mot.

Uttalelse:

Landbruksutvalget i Asker ønsker å ta vare på et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og ser nytten av en Markalov for å sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Samtidig skal landbruket i Asker også videreutvikles til en allsidig næring. Asker landbruksutvalg forutsetter at den nye loven gir rom for landbruk Pluss, er skeptisk til omfattende inngrep til idretts- og friluftsmål, samt forutsetter at tap ved eventuelt vern, erstattes.

RETT UTSKRIFT

T.Y.

Sign- L br. Utvalg

Sendes til:
Miljøverndepartementet
Asker kommune v/Rådmannen
Asker Formannskap
Asker kommune, Bygnings. -og
reguleringsavd